

Anna Janina Sobolewska

"Malarskie konsekwencje Czystej
Formy (I)", Irena Jakimowicz,
"Przegląd Humanistyczny", nr 7
(1974) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 18/1 (55), 223

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) GRYCHOWSKI August: Lublin i Lubelszczyzna w życiu i twórczości pisarzy polskich. Od średniowiecza do 1968 r. Lublin 1974, WLab., ss. 422, nrb. 2, zł 100,-

Książka przedstawia literackie dzieje Lublina i Lubelszczyzny - począwszy od wzmianki w "Kronice" Wincentego Kadłubka - w następującej kolejności rozdziałów: "Lubelskie w Średniowieczu", "W epoce Odrodzenia", "Barok. Czasy saskie", "Okres Stanisławowski", "Czasy okupacji austriackiej, Księstwa Warszawskiego i Królestwa Kongresowego do 1830 r.", "Pseudoklasycyzm", "Romantycy", "Lubelskie po powstaniu styczniowym", "Okres pozytywizmu", "Młoda Polska", "Między wojnami", "Lubelszczyzna w latach wojny i okupacji (1939-1944)", "W Polsce Ludowej", "Ogólna charakterystyka życia kulturalnego Lublina i Lubelszczyzny", aż po bieżącą działalność edytorską Wydawnictwa Lubelskiego. Praca zawiera bogaty materiał źródłowy, dane biograficzne o mniej znanych ludziach związanych z Lublinem, dzieje instytucji kulturalnych miasta, "Indeks autorów i bohaterów autentycznych".

BP/55/35

E.M.

(II) JAKIMOWICZ Irena: Malarskie konsekwencje Czystej Formy (I). "Przegląd Humanistyczny" 1974 nr 7 s. 49-67.

Praca jest próbą konfrontacji teorii Czystej Formy Witkacego z jego praktyką malarską. Autorka uważa zarówno estetykę Witkacego, jak jego malarstwo za zjawiska czysto indywidualne i rozpatruje je w przeciwstawieniu do współczesnych mu grup artystycznych (formiści i kubiści). Rozważa więc takie zagadnienia, jak pojęcie Czystej Formy, jej stosunek do życiowych treści, zasada budowy dzieła Sztuki Czystej, rola intuicji w jego powstaniu i percepcji itp. - obszernie przy tym cytując wypowiedzi Witkiewicza. Analizując, z kolei, szereg obrazów z lat 1918-1924, najbardziej twórczego okresu w życiu Witkacego, dostrzega w nich rosnące "nienasycenie formą", prowadzące do coraz większej intensyfikacji i komplikacji środków wypowiedzi, co częściowo przypisuje wpływom narkotyków i wspomnieniom egzotycznych podróży. Podobnie jak większość współczesnych Witkacemu, autorka nie widzi jedności jego malarstwa, estetyki i systemu filozoficznego, w którą wierzył sam autor, i podkreśla wewnętrzne zawikłanie Witkacego-artysty.

BP/55/36

A.J.S.